

Forfatter: Sparre, Jep Thordsen

Titel: BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1560-03-17)

Citation: Sparre, Jep Thordsen: "BREV TIL: Gyldenstjerne, Mogens FRA: Sparre, Jep Thordsen (1560-03-17)", i *Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)*, I KOMMISSION HOS G. E. C. GAD, s. 35. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-000743146-006-shoot-L0007431460060039.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve til og fra Mogens Gyldenstjerne og Anne Sparre (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Lybæk, 17. Marts 1560.

Jep Tordsen Sparre til Mogens Gyldenstjerne.

Han klager atter over Klavs Billes og andres egenmægtige Behandling af hans Ejendom i Skaane, som han tilbyder Mogens Gyldenstjerne til Pant. Om en Hovedsmand, der skal have saaret ham, og om andre løgnagtige Rygter om ham i Danmark.

Mjn wenljg kerlig helssen alttjd ffoorskry[ff]wen mett wor Herre. Kjere her Maaenss Gyllenstern, svaager oc ssynerlige gode wen, ssoom etter wel ffoorttenker, ad jeg skreff etter ttill mett en mjn dreng nv vdj ffoorgangen wjntter²⁾ oom dett goss, ssom affstaarffen her Klaffvess Bjlle meg j mjn ffraawerelsse ffraattagen haffver oc nv hanss arffwjnge haffve oc brvge, meg j ssaa mange aar meg(!) ttill sslug en ttrepelig skade, ssom han oc de meg gortt haffve, oc derttill mett ffoortterett epaa mjn gaar Lyngby oc ladett hemellig borttfførtt oom nattj ttjde al mjn ffettalle, korn, rvg, mel oc maltt, dett sseg mange lester ttill ssjger, ssom jeg hade der ljgende, daa jeg der aff lannett drog, ffoor vden anen ffittalle, ssaa mange s. 36lester ssjl, aal, ttaarsk oc anett ffast mere, ssom meg langssam waare oower ad skrjffve, haffver haffver(!) han oc Knvd Perssen meg altt ffoortterrett(!) oc borttfførtt ttill deress gaare aff ffoorbemelte mjn gaar. Ttesljgist tter ttillmett haffver ssame Klawess Bjlle meg mett Knvd Perssens tillhang xvj hvnrett ffoder hø meg(!) der laditt ffoortterett der epaa mjn gaar mjtt ssjne staløxssen, han lod drjffve ffraa Baavhvss, oc mer en iiii ttvssen lass halm, ssom hade staanit j hesser mer en v eller vj aar der epaa mjn gaar 1), oc der ttill mett en ganske lade ffvl mett rvg oc oc(!) haffver, dett mange lester vdj war. Saa haffve de gor mjn gaar ttill en ladegaar aff Bavhvss oc aff Knvdsß Perssens herlighett mett deress staløxssen oc ladett mjne ffoller, øxssen, ffe oc kveg j de wjntter aff hvnger døtt ffoor vden dett, Jakop Maawerssen 2) oc Olle Laak ttill donom anamett haffwer, oc ssamelledis hoss alle mjne bøner ooptagen alle mjne fforffoller, fforøxssen oc kjør oc megett anett, ssom jeg ttill hoyre haffver ladett vdsette, lje ssom dett j ffjnelan waare, oc altt sses der jgemmen ffjnger der mett, oc altt er wel gortt, hvad ssom de kvne deress ttiranss gewaltt mett meg oc skade gøre. Oc nv haffver ssame her Klaffvess Bjlle eller hanss arffwjnge hverken breff eller sselgel eller en bogstaff skriffblig bewiss aff meg epaa noogen mjne gaare eller goss eller paa noogen den skade, ssom de meg gortt haffve 3). Saa ttoor jeg jnttet lade dom eller mitt goss aff dom delle, ssom de mig ffraa ttagett haffver, ssom de jngen breff eller bewjss der epaa aff meg haffve, anett en lade anamett, hvem jeg vil dett panttssette, oc ttalle dom ttill ffor skaden mett rjgenss delle, den, ssom de meg wellelige epaa mjn gaar oc goss gortt haffve. Der ssom j nv wille haffve ssame goss j pantt aff meg, ssom her Klaff (!) Bjlle oc hanss arffwjnge meg ffraa ttagen haffver nv vdj mjn affverelsse, sa lader ett etter wisse s. 37bod korne hjd ttill Løbek mett dett fførste, ffør en jeg her aff drager, ssaa wil jeg gjffve etter panttebreff oc god ffoorwarjng der epaa, ffør en jeg anamer etterss penjnge. Oc er der oc anre mere, dett wjlle j pantt haffve. J hvad j wille gøre der oom, ssaa maa j dett gøre mett dett fførste, ttj hvem fførst korer ttill mølle, han maller fførst.

Kjere her Maaenss, j(!) skreff etter ttill nv ffoor wjntter oc ssende etter ett breff ttill kongelig magestat oom mjn gaar oc goss, jeg wjlle haffve jgen, oc mjn store erlidene skade, de meg gortt haffve, ad jeg wjlle gerne haffve mjn aaprettelisse derffoor. Daa ffik jeg jngen anen ssvar, en der skvllle meg en vparttjess rett wetterffaress. Oc jeg wed ike, hwem meg den vparttjesk rett skvllle meg(!) den rett der ttill ffjnde, dett de skvllle meg mjn erlidene skade wederlege oc bettalle, den de meg gortt haffve; ttj den ene haffver ttagen penjnge epaa mitt goss, oc de anre haffwer ttagen mitt goss, oc en partt aff de anre haffve nødettt oc ttvongett meg de breff 4) oc ttill ad ffoorssegle j Lvn aff oc gortt meg sslug en vkristelig skade mitt emod ko n m tt breff, sselgel oc ffoorskryffvjng oc alle wore ffrjheder, looff oc resseser. Men jeg ffoorstaar, a dett jnttet wil hjelpe sslugtt ffoolk ad warne oc vnerrette, ffoor Gvd almegttegste han wil dorn arwerlige warne oc straffe, ssaa de maa hver erlig man lje oc rett gøre. Deress vparttjeske rett, den de mett meg j Lvn omgjngge, den haffver jeg ike env ffoorgett, oc hvor de meg der hen brjngett sslug en vparttjesk rett, den maa enen begere oc jngen erlig man. Oc lade dorn env merke vdj ettlje skrjffven, ad ko n m tt skvllle env haffve rett vdj ettlje mjne gøder, dett ike wil sseg ssaa ffjndess eller lade ske, eller oc ike heller skett er vdj ett haltt hvnrett aar ffoor kongelig magestattz fføssel, ad noogen konge j Danmark skvllle haffve arwerett vdj mjne ssalle ellerss eller vdj mjne gøder. Men hade mjne s. 38gamelle sslegtt oc ffoorvante lewett 5), her Olle Jepssen, her Maawerss Jepssen, her Henrik Aagessen, her Haalger, her Ttvwett(!), her Axssel Vgerop¹⁾ oc mange fflere, baade rider oc aff adel aff mjn sselgtt(!), nv ffoorhen korttlig døtt oc affgangen ere, de, der meg wel ssagtt oc proffessjett haffve, ad de skvllle ssaa gange. Men hade de lewett nv, der de meg dette oowerwoltt oc skade gortt haffve, de skvllle lenge haffve bedett epaa ett ssvr ebel 6), en partt, de dett spel gortt haffve oom mjne pennjnge oc goss halpe(!) oc meg dett ffoorttrøtt haffve, dett doog Gvd ike den rettfferdjge ffoorgette eller oc ike ffoogleme wil. En partt haffve ffoor deris modwillige gewaltt oc vbillige hanlvng wel deriss løn der ffoor, oc en partt werer dhen oc wel bekomme 7).

Kjere her Maaenss, j haffver oc mjn dreng adsspord, hvad den hopman heder eller oc ffoor en war, der sslog meg vdj mjn mjn(!) arm eller skvllle meg haffve sslagen her ttill Løbek, ssaa wjlle jeg gerne haffve aff etter ad wide, hvem ssom sslugtt ffoor eder ssagtt haffver. Oc Goott giwe hvem dett er, dett ffoor eder haffver ssagtt, han haffver løgen oc dettzljge ssom en ereloss, goottloss oc en løgenaffttig erefoorgesser. Ttj jeg ttaker Gvd almegtteste, jeg haffver ike ett wond eller ar aff mitt ljff, dett ssom noogen erlig man sse kan, ssjden jeg aff Danmark drog, vden ii gange jeg er noogett skoott j Ffrankrjg ffoor k. m tt ffjnde. Oc dett kan man epaa ljffvett sse, oc dett jeg er jke j noogen arm ffoorwontt, oc haffver jeg ike heller hafftt mett noogen hooplytt ad gøre her ttill Løbek j ssaa mange aar vden mett ii. Den ene, paa dett ad ffoolk maa widett, han sslog sselff

ttredje epaa meg, oc daa bleff hanss ene arm halff j loop, oc der gik han drjffende vaet oc bleff ssjden erskoott vden ffoor s. 39Løneborg, ssaa han loowett ike ad gørrett mer. Den anen han ffik oc ssjn del oc gik aff mett, den er nv egemen howettdett skott j Ljfflan. De baade har jeg hafftt mett ad her gøre, dett de baade har ffoornommen, oc mett jngen anen. Jeg haffver hafftt ssaa mange hvnrett ffoor meg aff allerie nassjoon j k e m at teneste, daa de kvne meg ike megett affjage, vden de sselwe haffver epaa deress ljff ffoornomen, ssaa jeg haffwer mjn hvd wel ffoordegett, Gvd were loowett. Kvne hver røbe nake ¹⁾, der aff Danmark korner j disse lande, ssjn hvd ljge oc ssaa ffoordege, der lader ssig sslaa arme, hener, ffjnger oc lyff j ssøner oc aff(!) lyff aff, ssligtt herligtt ffaalk skvllle man men oom haffve deress erlige ssnak oc lade meg, sslig en sslett hageskøtt, mett kjen løgen lade vere vnnaagessvest. Men jeg wed wel doog, hvem de ssame lvrrer ere; men der er jngen, ssom wil de pode grjnss hvnss ttewen ike anneme eller podalss stemper ttewen ²⁾ ansse. Ssaa løber de j Danmark mett deress løgen, epaa dett de kvne ett rjnge aarssgeltt bekome, oc ljvwer oc ffleker dom ssaa ttill oc ere ike werd en konørd ad verre. Ssjger en hoopman oc, vdj Dettmersken haffver en partt aff de ssame lvrrer legen oc gortt sseg krang ii eller iii mjl agtter, der de bøner waare sslagen. Men jeg wed wel, hvem de ere, oc wil dom ike vd mjn skvlbog ffoorgede. Wil j oc gyffve meg noogett ttill kjende der aff, dett ffoorskjller jeg allttjd gerne, oc j hvess s. 40maade jeg kan etter ttill wilge were, wil jeg ok allttjd gerne gøre. Her mett etter Gvd almegttigste beffalendis oc beder etter gerne, ad j wille wile welgøre oc grysse etter kjere hvstrv, mjn ffaderbroder(!) ffrv Anæ ¹⁾ mett mange gode natter epaa mjne wegne. Dattom Lobøg den xvii dag merss maanett jm jaa(!) mdlx etc.

Jakop Sspare.

(Bagpaa: Seglet, Udskriften og Mogens Gyldenstjernes Paaskrift:)

Erlig oc welbyrdig man oc strenge rider her Maaenss Gyllenstern ttill Sternholm, ko n m at statt haaller vdj Kiøbenhaffwen, mjn kere ssvaager oc ssjnerlige gode wen, wenligen ttill hand.

Her Claus Bylle, Knud Perssen teret oc bortført af hans gord, Iacop har, oc faet anet, tuungen hanom breff aff.

(Mogens Gyldenstjernes Randbemærkninger:)

1) Her Claus Bylle, Knud Perssen teret oc bortført af Liungebii gaard. 2) Jacop. 3) Her Clausses arffyng inttet breff. 4) Nød oc tuungen hanom breff af. 5) Hans gammel siecht leuet. 6) Bedet pa et surt ebel. 7) En part haffue deris løn.